

Конференція зібрала понад 150 учасників з 14 областей України, а також — Німеччини, Англії, Росії (Москва, Санкт-Петербург), Беларусі (Гомель, Брест). Треба відмітити, що навіть наші щорічні конференції радіотерапевтів України не завжди збирають таку високопрофесійну і високоповажну аудиторію.

Впродовж першого дня засідання (11.11.11! — на щастя!) було заслухано 23 доповіді, а сама конференція тривала 10 годин (з 10 до 20 годин) з одногодинною перервою на обід.

На другий день конференції для всіх учасників була організована 2-годинна екскурсія до Центру променевої терапії, який, до речі, має таку адресу: м. Рівне, вул. Олександра Олеса, 12, КЗ "РООД". Головний лікар — Максим'як Григорій Іванович, тел. приймальної (0362) 22-60-26, реєстратура (0362) 22-79-89.

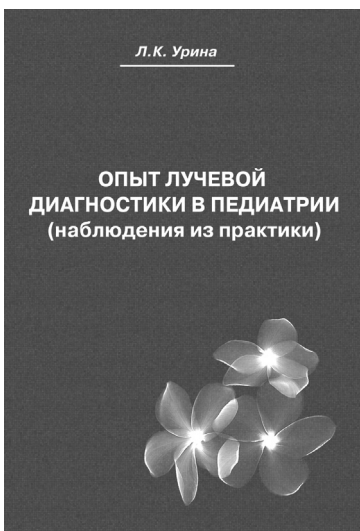
Беручи участь і будучи свідком проведення усіх трьох етапів відкриття Центру променевої терапії в м. Рівне, автор цих заміток не зміг не висказати свого відношення до цієї знаменної події. Основний висновок — все було чудово і це наочний приклад для майбутніх подібних подій:

- дотримання всіх строків, передбачених планом, від здачі проекту до організації відкриття (0,5 року);
 - трьох-етапне відкриття Центру впродовж 2,5 місяців — це теж подія, аналогів якої, здається, поки не було. І вона, безумовно, залишиться в пам'яті всіх її учасників;
 - на всіх етапах вражав ентузіазм ветеранів і молоді, прагнення до постійного професійного росту, нової перспективи подальшої діяльності.
- А між тим, Україні зараз вкрай потрібні ще, як мінімум, 4-5 подібних міжрегіональних центрів, де онкологічні хворі мали б змогу в одному місці отримати своєчасне високоефективне контрольоване променеве лікування (дистанційне і контактне).

**Редколегія журналу
"Радіологічний вісник"**

**щиро вітає працівників Рівненського
обласного онкодиспансеру та Центру про-
меневої терапії з цією неординарною
подією та бажає плідної праці, натхнення
і успіхів в нашій благородній справі.**

НОВІ КНИГИ

УДК 616053.2073.7

ББК 57.3

У69

Урина Л.К.

Опыт лучевой диагностики в педиатрии (наблюдения из практики). —

К.: Медицина Украины, 2009. — 124 с.

В сборнике обобщен многолетний опыт работы автора, а также данные отечественной и зарубежной литературы в области применения рентгенологического и ультразвукового методов диагностики преимущественно в педиатрической практике.

Назначение сборника — оказание практической помощи врачам по вопросам организации работы в рентгенкабинете детского лечебно-профилактического учреждения, выбора необходимого метода обследования детей в конкретной клинической ситуации, особенностей обследования детей и путей снижения лучевой нагрузки во время рентгенологического обследования. В сборнике представлен опыт работы автора на первом отечественном цифровом рентгенодиагностическом аппарате.

Представленные работы посвящены диагностике острых воспалительных заболеваний легких и синусопневмопатий, порокам развития желудочно-кишечного тракта, патологии опорно-двигательного аппарата, в частности дисплазии тазобедренных суставов. Подробно изложена методика обследования

детей при различных патологических процессах, обращено особое внимание на функциональные изменения, а также ошибки, которое допускаются при диагностике. Приведены результаты ультразвукового скрининга-дисплазии тазобедренных суставов.

Комплектация автоматизированного рабочего места врача-рентгенолога ультразвуковым аппаратом позволила автору представить первый опыт комплексного исследования патологии опорно-двигательного аппарата.

Практически все лекции и статьи были опубликованы в журнале "Радіологічний вісник", три роботи були представлені на міжнародних форумах.

Книга рассчитана на широкий круг врачей-педиатров, рентгенологов, врачей ультразвуковой диагностики, ортопедов, работающих в детской сети на этапе первичной диагностики.

Заказать книгу можно по телефону: +38044 587-55-70, +38044 503-04-39

чественную диагностику и корректное адекватное лечение ДТЗ у пациентов.

- Йодотерапия должна быть рекомендована для более широкого использования в клинической практике, с возможностью пересмотра возрастных ограничений.
- Необходимо провести дальнейшее исследования по выявлению влияния йодотерапии на возможное утяжеление ЭОП (эндокринной офтальмопатии), в зависимости от активности патологического процесса.

ЛИТЕРАТУРА

1. Паныків В.І. Йододефіцитні захворювання: Практичний посібник. — К., 2003. — 70 с.
2. Earle M. Chapman, MD History of the Discovery and Early Use of Radioactive Iodine JAMA, oct 21, 1983 — vol 250, No.15: 2042 — 2044
3. Alexander E.K., Larsen P.R. 2002 High dose of ¹³¹I therapy for the treatment of hyperthyroidism caused by Grave's disease. J.Clin Endocrinol Metab 87: 1073-1977
4. Kalinyak J.E., Mc Dougall IR 2003 How should the dose of iodine — 131 be determined in the treatment of Graves' hyperthyroidism /J.Clin Endocrinol Metab 88: 975 — 977
5. Bartalena L., Marcocci C., Gorman C.A. et al. Orbital radiotherapy for Graves' ophthalmopathy: useful or useless Safe or dangerous // J Endocrinol Invest 2003; 26: 5-16.
6. Prummel M.F., Terwee C.B., Gerding M.N. et al. A randomized controlled trial of orbital radiotherapy versus sham

irradiation in patients with mild Graves' ophthalmopathy // J Clin Endocrinol Metab 2004; 89: 15-20

7. Marcocci C., Bartalena L., Marino M., et al. Current medical management of Graves ophthalmopathy. Ophthal Plast Reconstr Surg 2002; 18: 402-408.

8. Imaging in Thyroid Ophthalmopathy. Author: Michael T Yen, MD; Chief Editor: Eugene C Lin, MD

9. Ozata M., Bolu E., Sengul A., Tasar M., Beyhan Z., Corakci A., Gundogan M.A. Effects of octreotide treatment on Graves' ophthalmopathy and circulating sICAM-1 levels. — Thyroid. — 1996, Aug;6(4):283-8.

10. Galuska L., Leovey A., Szucs-Farkas Z., Garai I., Szabo J., Varga J., Nagy E.V. SPECT using ^{99m}Tc-DTPA for the assessment of disease activity in Graves' ophthalmopathy: a comparison with the results from MRI. Nucl Med Commun. — 2002 Dec;23(12):1211-6.

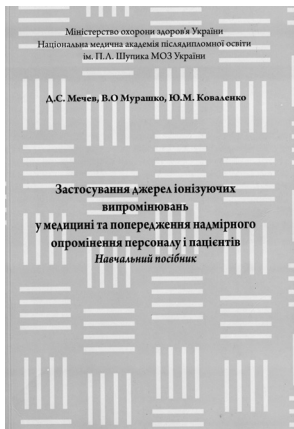
РЕЗЮМЕ: в статті проаналізовані підходи до проведення лікування ДТЗ (дифузного токсичного зобу) за допомогою радіоїодотерапії, в тому числі і у пацієнтів з ендокринними офтальмопатіями. Детально подані способи підбору лікувальних доз.

Ключові слова: дифузний токсичний зоб, радіоїодотерапія, ендокринна офтальмопатія.

RESUME: the article contains analysis of diffuse toxic goiter treatment approaches using radioiodine therapy, including patients with endocrine opthalmopathy. Methods of treatment doses selection are presented in details.

Key words: diffuse toxic goiter, radioiodine therapy, endocrine opthalmopathy.

НОВІ КНИГИ

Застосування джерел іонізуючих випромінювань у медицині та попередження надмірного опромінення персоналу і пацієнтів / Д.С. Мечев, В.О. Мурашко, Ю.М. Коваленко. — К.: Медицина України, 2010. — 104 с.

Автори: доктор медичних наук, професор **Д.С. Мечев**
кандидат медичних наук, доцент **В.О. Мурашко**
кандидат технічних наук, доцент **Ю.М. Коваленко**

Рецензенти: завідувач кафедри радіології та радіаційної медицини Національного медичного університету ім. акад. О.О. Богомольця, докт. мед. наук, проф. **М.М. Ткаченко**; професор кафедри гігієни та екології Національного медичного університету ім. акад. О.О. Богомольця, докт. мед. наук, проф. **С.Т. Омельчук**.

У навчальному посібнику висвітлені питання застосування джерел іонізуючих випромінювань для проведення діагностичних і лікувальних процедур, дана характеристика радіаційно-гігієнічних вимог до приміщень, обладнання та роботи з закритими, відкритими та нерадіонуклідними джерелами в умовах медичних закладів. Основна увага приділена питанням дотримання правил радіаційної безпеки та зниження променевих навантажень на персонал і пацієнтів при медичному опроміненні.

Навчальний посібник призначений для слухачів закладів післядипломної освіти, лікарів-радіологів та медичних фізиків закладів охорони здоров'я, які оформлюють ліцензії на право використання джерел іонізуючих випромінювань для діагностики і лікування, лікарів з радіаційної гігієни, які здійснюють нагляд за використанням ДІВ в медичних закладах, а також співробітників регулюючих органів.

Рекомендовано до видання Вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика МОЗ України (протокол № 9 від 25.11.2009 р.)

Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України для лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти (протокол № 3 від 09.06.2010 р. засідання науково-методичної комісії з медицини Міністерства освіти і науки України)

Замовити книги можна за телефоном: +38044 587-55-70, +38044 503-04-39

чевой сустав, гортань, пищевод, спинной мозг подвергаются лучевой нагрузке в 100 СГр (50% изодоза), что не превысит толерантную дозу этих органов.

Лучевой эпителиит, в виде лёгкой эритемы кожи в подмышечной области и зоне локального облучения молочной железы, отмечен у двух больных.

За 2-х-летний период наблюдения рецидивы заболевания и поздние лучевые осложнения не выявлены.

Таким образом, индивидуальная программа облучения на линейном ускорителе позволяет концентрировать дозу в облучаемой мишени и при этом минимизировать отрицательные последствия ионизирующего излучения на нормальные ткани, а также прогнозировать вероятность развития лучевых поражений. В результате этого повышается качество жизни больных.

Выводы:

1. Лучевая терапия на линейном ускорителе обеспечивает конформное облучение.
2. При радиотерапии на линейном ускорителе снижается частота и степень проявления ост-

рых лучевых реакций и поздних лучевых осложнений.

3. Лучевое лечение на линейном ускорителе обеспечивает гарантию качества и повышает эффективность лечения и, соответственно, качество жизни больных.

Литература

1. Ваганов Н.В., Важенин А.В. Медико-физическое обеспечение лучевой терапии. Челябинск, 2004. — 552 с.
2. Лучевая терапия злокачественных опухолей. Руководство для врачей//Под ред. Е.С.Киселёвой. — М., 1996. — 464 с.
3. Лучевая терапия в лечении рака. Практическое руководство. ВОЗ, 2000. — 338 с.
4. Терапевтическая радиология. Руководство для врачей// Под ред. А.Ф.Цыба, Ю.С.Мардынского. — М., 2010. — 552 с.

РЕЗЮМЕ. Представлені дані променевого лікування на лінійному прискорювачі 29 хворих на рак молочної залози І-ІІ стадій після органозберігаючих операцій. Аргументовані переваги і відзначені особливості лікування на лінійному прискорювачі в порівнянні з традиційним лікуванням на телекобальтових апаратах. Акцентовано, що радіотерапія на лінійному прискорювачі забезпечує конформне опромінення, гарантію якості і підвищує ефективність лікування і, відповідно, якість життя хворих.

НОВІ КНИГИ

Лазар Д.А., Мечев Д.С., Розуменко В.Д., Чеботарьова Т.І.

Променева терапія пухлин головного мозку — К.: Телеоптик, 2010. — 190 с.

Автори: доктор мед. наук, професор **Д.А. Лазар**, доктор мед. наук, професор Д.С.Мечев, доктор мед. наук, професор В.Д.Розуменко, кандидат мед. наук, доцент Т.І.Чеботарьова

Рецензенти: завідувач кафедри радіології та радіаційної медицини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, доктор мед. наук, професор М.М. Ткаченко; керівник відділу променевої терапії Національного інституту раку доктор мед. наук, професор В.С.Іванкова.

В монографії висвітлені основні дані відносно епідеміології, класифікації пухлин головного мозку, описана клінічна симптоматика та сучасні методи діагностики і лікування. Особлива увага приділена новітнім методам та методикам променевої терапії й хірургії пухлин головного мозку залежно від гістологічної форми новоутворень, їх радіобіологічних особливостей та локалізації. Описані питання хіміотерапії та супровідної терапії злоякісних пухлин головного мозку. Матеріали монографії базуються на результатах власних досліджень та на даних вітчизняної і світової літератури.

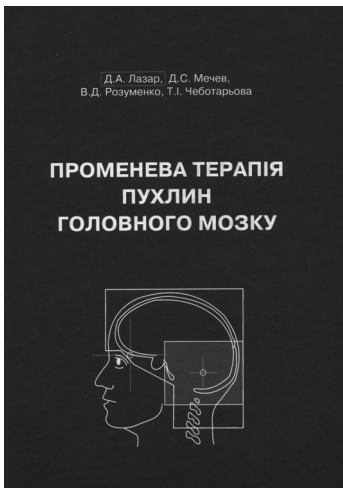
Монографія розрахована на радіологів, нейрохірургів, онкологів, лікарів загальної практики, слухачів академій, інститутів та факультетів післядипломної освіти.

Рекомендовано до видання Вченою радою Національної медичної академії

післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (протокол № 4 від 18.04. 2009 р.).

Друкується згідно з свідоцтвом про внесення академії до державного реєстру видавництва (серія ДК, № 1337).

Замовити книги можна за телефоном: +38044 587-55-70, +38044 503-04-39

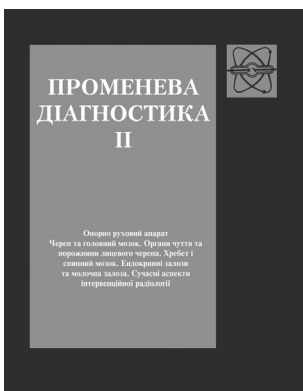
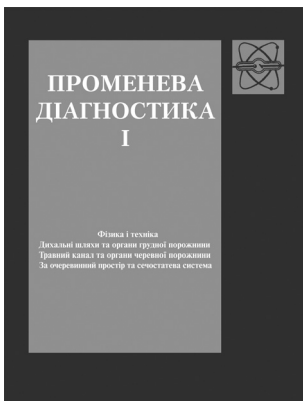
ность тканей и не имеет артефактов от костных структур подобно рентгеновскому излучению. Благодаря выраженной васкуляризации ГАБ, МРТ с контрастным усилением позволяет разграничить ткань опухоли и перифокальный отек, тем самым определить истинные размеры и локализацию опухоли, а также выявить мелкие образования, которые не определяются на нативных МР-томограммах. Для визуализации мелких солидных образований рекомендуется использовать 3D последовательности и тонкие срезы.

При обнаружении образований в задней черепной ямке с признаками патогномичными для ГАБ, необходимо направлять пациента на офтальмологическое исследование и дополнительное исследование внутренних органов для исключения или подтверждения болезни Гиппель-Линдау.

ЛИТЕРАТУРА

1. Корниенко В.Н., Пронин И.Н., Серков С.В. Рентгенологические аспекты диагностики нейрокожных синдромов. Медицинская визуализация. — 2008. — №5. — с. 57-72
2. Леонов М.А., Махмудов У.Б., Шиманский В.Н. Гемангиобластомы центральной нервной системы//Журнал Вопросы нейрохирургии им. Н.Н. Бурденко. — 2003, № 4: с. 39-44.
3. Слышко Е.И. Хирургическое лечение сосудистых опухолей позвоночника и спинного мозга//Бюлетень Української Асоціації Нейрохірургів. — 2000. — 1(9). — с.55-64.
4. Цымбалюк В.И., Грязов А.Б. Морфологические типы гемангиобластом задней черепной ямки по данным магнитно-резонансной томографии//Бюлетень Української Асоціації Нейрохірургів. — 1998. — вип.7. — С.42-44.
5. Hes F.J., Feldberg M.A. Von Hippel-Lindau disease: strategies in early detection (renal, adrenal, pancreatic masses). Eur Radiol. — 1999;9(4):598-610.
6. Karsdorp N., Elderson A., Wittebol-Post D., et al. Von Hippel Lindau disease: new strategies in early detection and treatment. Am J Med. 1994;97(2): 158-168.
7. Rebecca S. Leung et al. Imaging Features of von Hippel-Lindau Disease RadioGraphics, 2008; 28:65-79.

НОВІ КНИГИ

Променева діагностика: [В 2 т.]/ Коваль Г.Ю., Мечев Д.С., Сиваченко Т.П. та ін./ За ред. Г.Ю. Коваль. — К.: Медицина України, 2009. — Т.І. — 832 с.: іл. ISBN 978-966-8796-13-5

Пропонований двотомний підручник з променевої діагностики на сьогодні не має аналогів у вітчизняній літературі та літературі країн СНД. У двотомнику викладено фізичні основи методів променевої діагностики, основні відомості з променевої анатомії та семіотики відповідно до способу діагностичної візуалізації (рентгенологічного, комп'ютерно-томографічного, магнітно-резонансного, ультразвукового, радіонуклідного). Висвітлено диференціально-діагностичні ознаки захворювань за органами і системами з алгоритмом променевих досліджень. Визначено дози променевого іонізуючого навантаження на організм, способи захисту від його дії та показання для застосування альтернативних неіонізуючих методів променевої діагностики.

Підручник суттєво допрацьовано та доповнено порівняно з першим виданням (1998 р). Розширені відомості з УЗ-, КТ- та МРТ-діагностики захворювань серцево-судинної системи та інших органів і систем. Створено розділ з інтервенційної радіології. Необхідність цього перевидання зумовлена швидким розвитком нових технологій та основних методів променевої діагностики. Значно розширений та покращений ілюстративний матеріал.

Двотомник базується на узагальненні сучасних досягнень, висвітлених у літературі, та результатах багаторічного досвіду роботи колективу кафедри радіології (1999-2007) Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО). Він закладає підвалини в формуванні фахівця-радіолога, оснащеного інтегральними знаннями у всіх галузях променевої діагностики: рентгенології, комп'ютерної та магнітно-резонансної томографії, ультразвукової і радіонуклідної діагностики. Отримані знання допоможуть вибрати оптимальний алгоритм дослідження і, відповідно, прискорити і покращити діагностику. Підручник сприятиме стандартизації української термінології в усіх галузях променевої діагностики.

Для радіологів — фахівців з рентгенології, комп'ютерної томографії, радіонуклідної, магнітно-резонансної та ультразвукової діагностики, а також терапевтів, фізіотерапевтів, хірургів, ортопедів-травматологів, урологів, акушерів-гінекологів та інших.

Авторський колектив I тому: Коваль Г.Ю. д.м.н. професор, Мечев Д.С. д.м.н. професор, Сиваченко Т.П. д.м.н. професор, Загородська М. М. д.м.н. професор, Антонова Р.А. к.м.н. доцент, Виноградов С.Ю. к.м.н. доцент, Гладка Л.Ю. к.м.н. доцент, Гончар О.А. д.м.н. професор, Грабовецький С.А., Гудим-Левкович В.В. к.м.н. доцент, Коваленко Ю.М. к.т.н., Карева О.О. к.м.н. доцент, Кригін Ю.А. к.м.н. доцент, Літвінова Г.С. к.м.н. доцент, Мірошніченко С.І. д.т.н. професор, Пойда З.С. к.м.н. доцент, Остапенко Т.А. к.м.н. доцент, Романенко В.А. к.м.н. доцент, Топчій Т.В. д.м.н. професор, Яцик В.І. к.м.н. доцент.

Автори та упорядники атласів: Іванков О.П., к.м.н., Рогожин В.О., д.м.н

Рецензенти: Ю.Т. Кіношенко д.м.н., професор, М.С. Каменецький д.м.н., професор, О.П. Шармазанова д.м.н., професор, М.І. Спужак д.м.н., професор, М.М. Ткаченко д.м.н., професор.

Редактори: Л.Ф. Петрова, Т.І. Чорниш

Замовити книги можна за телефоном: +38044 587-55-70, +38044 503-04-39

20. Kirchner J., Stein A., Viel K., et al. Pulmonary lymphangi-oleiomyomatosis: high-resolution CT findings. *Eur Radiol* 1999; 9:49-54.
21. Stern E.J., Webb W.R., Golden J.A., Gamsu G. Cystic lung disease associated with eosinophilic granuloma and tuberous sclerosis: air trapping at dynamic ultrafast high-resolution CT. *Radiology* 1992; 182:325-329.
22. Lenoir S., Grenier P., Brauner M.W., et al. Pulmonary lymphangiomyomatosis and tuberous sclerosis: comparison of radiographic and thin-section CT findings. *Radiology* 1990; 175:329-334.
23. Avila N.A., Kelly J.A., Chu S.C., Dwyer A.J., Moss J. Lymphangiomyomatosis: abdominopelvic CT and US findings. *Radiology* 2000; 216:147-153.
24. Bernstein S.M., Newell J.D., Adamczyk D., Mortenson R.L., King T.E., Lynch D.A. How common are renal angiomyolipomas in patients with pulmonary lymphangiomyomatosis? *Am J Respir Crit Care Med* 1995; 152:2138-2143.
25. Rumanick W.M., Bosniak M.A., Rosen R.J., Hulnick D. Atypical renal and pararenal hamartomas associated with lymphangiomyomatosis. *AJR Am J Roentgenol* 1984; 142:971-972.
26. Avila N.A., Bechtle J., Dwyer A.J., Ferrans V.J., Moss J. Lymphangiomyomatosis: CT of diurnal variation of lymphangiomyomas. *Radiology* 2001; 221:415-421.
27. Moss J., Avila N.A., Barnes P.M., et al. Prevalence and clinical characteristics of lymphangiomyomatosis (LAM) in patients with tuberous sclerosis complex. *Am J Respir Crit Care Med* 2001; 164:669-6
28. Bonelli F.S., Hartman T.E., Swensen S.J., Sherrick A. Accuracy of high-resolution CT in diagnosing lung diseases. *AJR Am J Roentgenol* 1998; 170:1507-1512.
29. Sobonya R.E., Quan S.F., Fleishman J.S. Pulmonary lymphangiomyomatosis: quantitative analysis of lesions producing airflow limitation. *Hum Pathol* 1985; 16:1122-1128.
30. Печуриси сайту www.radiographia.ru.

РЕЗЮМЕ: в статті приведена літературна довідка та радіологічна презентація клінічного випадку лімфангіолейоміоматозу в жінки 46 років із скаргами на задишку та болі в грудній клітці.

Ключові слова: лімфангіолейоміоматоз — жінка — естрогеновий ефект — легеневі кісти — хільозний випіт — грудна протока.

SUMMARY. Lymphangiomyomatosis (LAM) is a rare disease with unknown etiology, characterized by pulmonary cysts at computed tomography (CT) and proliferation of abnormal smooth muscle cells at lung biopsy. Its exclusive occurrence in women of reproductive age (estrogen effect). Pneumothorax, pleural effusion, and chylothorax are complications of LAM. Renal angiomyolipomas, the most frequent abdominal lesions, usually manifest as asymptomatic, small, bilateral tumors of fat attenuation in the renal cortex. Lymphangiomas are cystic retroperitoneal masses that occur in up to 20% of patients. Other CT findings are hypo- or hyperattenuating lymph nodes, a dilated thoracic duct, and ascites.

We report a 46-year-old female with Lymphangiomyomatosis (LAM) presenting with history dyspnea and chest pain. Pulmonary findings are generally symmetrically thin-walled multiple cysts with normal lung parenchyma between them and "ground-glass" like attenuation; large unilateral recurrent chylothorax (thoracic punctures yielded milky fluid 1-1,5 L); large posterior mediastinum cystic masses — lymphangiomyoma with subtotal lesions thoracic duct; retrocrural adenopathy.

Abdominal findings are low-attenuation retroperitoneal cystic masses. Additional findings are large cavernous hepar hemangioma (also suggestive of estrogen effect) and nodular goiter.

Chylous pleural effusion cytology exam confirmed LAM.

Key words: Lymphangiomyomatosis — women — estrogen effect — lung cysts — chylous effusion — thoracic duct.

НОВІ КНИГИ

УДК 616.728.3-073 ББК 54.18 К60

Автори:

Михайло Іванович Спужак — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри променевої діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти; Олена Петрівна Шармазанова — доктор медичних наук, професор кафедри променевої діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти; Ризван Ягубович Абдуллаєв — доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ультразвукової діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти;

Сергій Михайлович Спужак — кандидат медичних наук, доцент кафедри лікувальної фізкультури, спортивної медицини та реабілітації Харківської медичної академії післядипломної освіти;

Богдан Олександрович Федорович — аспірант кафедри променевої діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти.

Рецензенти:

Пилипенко М.І., д.м.н., професор;

Кіношенко Ю.Т., д.м.н., професор.

Колінний суглоб (променева анатомія, методи дослідження, променева діагностика захворювань і травматичних ушкоджень) / М.І. Спужак, О.П. Шармазанова, Р.Я. Абдуллаєв та ін. — Донецьк: Видавець Заславський О.Ю., 2011. — 208 с. ISBN 978-617-7001-97-2

У монографії наведені дані про вікову рентгеноанатомію, променеву анатомію, методи дослідження і променеву діагностику захворювань і травматичних ушкоджень колінного суглоба в дітей та дорослих, що сприятимуть покращенню діагностики та своєчасному лікуванню. Монографія розрахована на лікарів-рентгенологів, ортопедів-травматологів, педіатрів та ін.

Замовити книги можна за телефоном: (057) 751-11-81, (097) 615-60-36

